

Dreptul internațional cosmic – ramură de drept internațional public:

Dreptul cosmic este un sistem de principii și norme juridice, care determină statutul juridic și regimul explorării și exploatării spațiului extraatmosferic, al Lunii și altor corpuri cerești și al obiectelor cosmice aflate în limitele sale, al persoanelor fizice și care determină, totodată, bazele cooperării statelor și altor utilizatori ai acestui spațiu, reglementând inclusiv răspunderea lor, apărută în legătură cu realizarea raporturilor juridice în cadrul acestei activități.

Obiectul de reglementare al dreptului cosmic:

Activitatea statelor în vederea explorării și exploatării spațiului extraatmosferic și a corpurilor cerești;

Statutul juridic al astronautilor;

Utilizarea obiectelor cosmice;

Raporturile constituite în procesul de utilizare a componentelor instalațiilor cosmice aflate pe Pământ;

Utilizarea în comun a rezultatelor activității spațiale.

Izvoarele principale:

- Tratatul privind principiile care guvernează activitatea statelor în exploatarea și folosirea spațiului extraatmosferic, inclusiv Luna și celelalte corpuri cerești, 1967;
- Acordul cu privire la salvarea astronautilor, întoarcerea lor și restituirea obiectelor lansate în spațiu, 1968;
- Convenția asupra responsabilității internaționale pentru daunele cauzate de obiectele lansate în spațiul extraatmosferic, 1972;
- Convenția privind înmatricularea obiectelor lansate în spațiul extraatmosferic, 1975;
- Acordul asupra activității statelor pe Lună și celelalte corpuri cerești, 1979;
- Tratatul privind interzicerea experiențelor cu arma nucleară în atmosferă, în spațiul cosmic și sub apă, 1963;
- Actele constitutive ale organizațiilor internaționale, create de state în scopul exploatării spațiului cosmic INTELSAT, INTERSPUTNIK, INMARSAT, ESA, ARABSAT, INTERCOSMOS etc.

Alte izvoare:

- ✓ Acordurile internaționale de creare a organizațiilor internaționale specializate ce coordonează activitatea statelor în vederea explorării și utilizării spațiului extraatmosferic;
- ✓ Acordurile de exploatare a obiectelor cosmice încheiate de organizațiile internaționale;
- ✓ Acordurile privind schimbul de informații;
- ✓ Dispozițiile rezoluțiilor Adunării Generale a ONU ce exprimă acordul de voință a statelor (în calitate de cutumă internațională).

Principii juridice speciale:

- ✓ Interzicerea aproprierii naționale a spațiului cosmic, a Lunii și altor corpuri cerești;
- ✓ Libertatea explorării și utilizării spațiului extraatmosferic de către toate statele în condiții de egalitate;
- ✓ Protecția internațională a mediului cosmic;
- ✓ Interzicerea aplicării forței sau amenințării cu aplicarea ei, a oricăror acțiuni ostile în spațiul extraatmosferic sau din el având destinația Pământul;
- ✓ Reglementarea diferendelor ce pot apărea în legătură cu explorarea și utilizarea spațiului extraatmosferic prin orice mijloace pașnice la alegerea părților interesate;
- ✓ Interzicerea declanșării acțiunilor militare în spațiul extraatmosferic, militarizării lui, experiențelor cu arma nucleară, utilizarea în scopuri militare sau de altă natură a spațiului extraatmosferic care pot provoca consecințe serioase și de lungă durată mediului cosmic sau oricărui stat;
- ✓ Realizarea controlului internațional asupra utilizării resurselor naturale ale spațiului extraatmosferic;
- ✓ Acordarea ajutorului astronauților în caz de accident;
- ✓ Răspunderea materială și politică absolută pentru daunele cauzate de obiecte lansate în spațiu, inclusiv răspunderea persoanelor fizice;
- ✓ Jurisdicția și controlul asupra personalului și obiectelor spațiale;
- ✓ Principii privind teledetecția prin sateliți.